

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Clavdii Aqua-Vivæ Societatis Iesv Præpositi
Generalis V. Meditationes In Psalm. 44. et 118**

Acquaviva, Claudio

Coloniæ Ubiorum, 1616

1 Ervctavit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea Regi. 2 Lingua
mea calamus scribæ: velociter scribentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50645](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50645)

remus & imaginem eius, qui est de caelo: multum nobis de hac commutatione gaudendum est, qua de ignobilitate terrena ad caelestem transferimur dignitatem per illius ineffabilem misericordiam, qui, ut nos in sua proueheret, in nostra descendit. Plena sunt diuinæ paginae hoc beneficio, plena sanctorum Patrum scripta. Forte nec vacat mysterio, quod cantatur filijs Core, qui fuit rebellis, & terra absorptus. Filij huius Cantores, & filij Adam, id est, natura filij iræ laudes Deo, & Christo canunt.

1. Cor. 15.

Num. 16.

Ephes. 2.

PROOEMIUM.

1. Eructauit cor meum verbum bonum: dico ego opera mea Regi.
2. Lingua mea calamus scribae, velociter scribentis.

Grandia dicturus insigni Canticum adornat prooemio, quo expectationem, & attentionem excitat. Primum à prestantia carminis, quod verbum bonum, hoc est, laetum, faustumq; & præclarum nominat. Secundo ab excellentia materiae, quam tractat; & personae, cui canit. Quod Regem canat, & ad Regis aures: nec cuiuscunque Regis, sed cui soli per excellentiam conuenit absolute Regem vocari: quem ubique & in Cælo, & in terra, & in omnibus abyssis Regem omnes, etiam ipsi Reges appellant. Hunc enim solum canere David nouerat, ut & alibi profitetur, In te

psalmi huius præstantia.

Psalm. 70.

6. MEDITATIONES

cantatio mea semper. Tertio ex pronuntiatione ipsa, quam pollicetur promptam, & expeditam futuram, ut ex lingua, quæ velut calamus sit scribæ velociter scribenti commodissime inferuiens. Sed ante omnia ex ipso carminis autore Spiritu sancto, quo illud afflatus effudit, propterea Eructavit (inquit) cor meum. Nam fere in potestate nostra ructus non est: sed ex plenitudine cum impetu quodam erumpit. Propterea & lingua calamo comparatur. Nam tametsi per scribam Propheta potest intelligi, tamen dum eructaret magnalia Sponsi Regis, Spiritus diuinus loquebatur in eo, qui & cor implebat, & linguam expediebat.

Cōditio-
nes per-
fectæ lau-
dis.

Mazian.

or. 2. in

Pascha.

Luc. 6.

Isa. 29.

Mat. 15.

Habes hic perfectæ laudis dotes, & ornamenta. Eructavit, inquit, cor meum verbū bonum. Quam bonum verbum de Deo Verbo? Nam diuina quoque est, quæ de Deo habetur oratio, utique si manet ex corde, & corde bono. Nam de bono cordis thesauro bona proferuntur: & solū appropinquantem labijs, laudantemque populum, corde autem alienum, ipse Dominus exprobrans aspernatur. Ut igitur decora sit, iucundaq; laudatio, eructetur ex corde, ut ex plena affectibus sanctis, & sublimibus sensibus anima cū vehementia, & fragrantia cantus edatur. Repleatur itaque sinus cordis lectionibus sacris, meditationibus studiosis, actionibus pietatis; eaque omnia
per-

percoquat caritas, custodiat fidelis memoria, iugis cogitatio verset, tum flagrantissimi existent affectus, atque os ex abundantia cordis loquetur; eritq; sacrificium pingue, & holocaustum medullatum. Tales laudatores quaerit Deus, qui laudent eum ex viscerum plenitudine cum iubilo, & exultatione. Idcirco orabat Propheta, *Sicut adipe, & pinguedine repleatur anima mea, & labijs exultationis laudabit os meum.* Psal. 62.

Qui sic laudat, & talem laudat, eructat verba & dicit opera. Verbū enim opus est. Non euanesceat in auras tinnientis cymbali strepitus: sed in auribus Dei personat in aeternū. Qui adulatorio carmine, qui prophano, & obsceno, qui fabuloso, & vano, ambitioni, vel auaritia, vel immūditia canunt, non opera condunt, sed operam perdunt, & animam. Vide tuum ingenium cui laboret, cui tua fudet industria. Illum lauda, cuius ex laude merces non fallax manet, imo quem laudasse est merces, imo qui se ipsum laudantibus dat mercedem.

Dicant (inquit Dauid) cui volunt sua poëmata, panegyricos suos Vates alij, atq; Cantores, dico ego opera mea Regi: illi Regi, qui supra adulationem est: illi Regi, quem, cum extulero quantum potuero, nunquam tamen praedicauero satis: illi Regi, a quo, & mentem, & vocem accepi, & omnia: quem cum confessus fuero vilis honore coram hominibus absque voce, ille Mat. 10.

8 MEDITATIONES

*Isa 48.
Psal. 70.*

diuiniſſima voce ſua coram Angelis Dei,
& coram Patre ſuo confitebitur me: qui
laude ſua cor meum, & os meum purificat,
infrenat, & ditat. *Repleatur ergo (Rex o-
ptime) cor meum, & os meum laude tua, vt
cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem
tuam.* Fiat lingua mea in manibus tuis ca-
lamus ſcribæ velociter ſcribentis.

*Quomo-
do lingua
calamus.*

Sane cum redundat cor, neceſſarius eſt
calamus celeriter ſcribens, vt cogitata aſſe-
quatur. In laude Domini vtrumque curan-
dum. Nam ex toto, plenoque corde fun-
denda laus, & ore promenda impigre, ſtre-
nueque. Sed cur lingua calamus, cum ſcri-
bat calamus, non ſonet? An quia & canta-
bat Propheta, & ſcribebat? An quia ſic
pronunciabat, vt ſcriberet, non in mem-
branis mortuis, & papyro, ſed in tabulis
cordis carnalibus, primum ſuis deinde au-
dientium? Talis proſecto lingua eſt, quæ
pleni cordis miniſtra eſt. Non tantum aë-
rem verberat, & fugacia verba fundit, ſed
imprimit, inſcribitque in corde dicentis,
& audientis. Quæ enim ex corde exeunt
verba, ad cor redeunt, ad cor penetrant:
quæ in ore formantur, in aure pereunt:
Calamus erat lingua Pauli Apoſtoli, cuius
Epistoſta Corinthij, per eius miniſterium
ſcripta, non atramento ſed ſpiritu Dei vi-
ui, non in tabulis lapideis, ſed in tabulis
cordis carnalibus ſciebatur, & legebatur ab
omnibus. Calamus, & Magni Nazianze-
ni, dum

2. Cor. 3.

*Orat. 1. in
Paſcha.*

IN PSAL. XLIV. 3

ni, dum præbiturum se profitetur populo
sermone, quos expetebant, ac sermones
quidem non temere, & in aërem fluentes,
nec ultra audientium aures se se porrigen-
tes, sed quos Spiritus describit; tabulisque
lapideis, siue carneis imprimi, non leui-
ter, ac superficie tenus insculptos, facile-
que deletiles; sed altissime consignatos
non atramento, sed spiritu.

Sit ergo calamus lingua, sit & Scribæ
velociter scribentis. Ad scribendum celeri-
ter idoneus calamus satis non est, sed ta-
mē necessarius est: alioquin retardabit scri-
bentem nisi leuis, nisi cōmode temperatus
sit, nisi manui apte cohærens. Lingua tua
calamus tuus. Sit igitur leuis ad laudes Dei,
refectis quæcunque superfluunt, quæcun-
que inutilia sunt, quæ calamum grauant, &
impediunt scribentem. Sit commode tem-
perata cultro mortificationis, hinc atque
hinc recisa crassitudine passionum. Aptè
cohæreat manui Spiritus sancti, & Supe-
rioris à Spiritu sancto impositi. Versari,
duci, trahi; se pro eius arbitrio sinat; me-
mor se non scribam, sed calamum. O bea-
tam linguam, quæ calamus est Scribæ di-
uini. O felicem calamum in manu Spiri-
tus sancti. Quam mirā, quam multa, quam
permanētia exarabit? Quis non miratur
scripturam excellentis antiquarij? Sed lin-
guam bonam, ac piam, & mansuetam, &
solum scientem Dei laudes resonare: ad

Condi-
tiones
boni ca-
lami.

A 5

casque

70 MEDITATIONES

etque expeditam, promptam, celerem
 quis non miratur? quis non amat? non
 laudat? lingua hæc Angelorum, lingua
 hæc ex igneis illis, quæ venerunt è cælo.
 Huiusmodi linguam Deus meus, Verbum
 bonum, & omne bonum, dona mihi bene
 sonantem laudes tuas, ut placeant verba
 mea semper in conspectu Principis; id est,
 tuo, quem creaturarum omnium linguæ
 collaudant.

*Argumentum, & summa totius
 Psalmi.*

Nam ergo eructans Propheta ex corde, ex
 plenitudine, & cibo, quo saginatus erat,
 cuius & odorem redolet, & linguam
 Scriptori Spiritui sancto, quasi velocera
 calamum accomodans, & opera, & car-
 mina sua non cuius, sed Regi, id est, Re-
 gum Regi pronuntians, & concinens
 laudat sponsum.

Capita
 unde lau-
 datur
 Christus
 Sponsus

- 1 **A** Pulchritudine, & specie. Speciosus
 forma præ filiis hominum.
- 2 Ab eloquentia, & suauitate dicendi.
 Diffusa est gratia in labijs tuis.
- 3 A singulari benedictione, quam à Deo
 Patre accepit. Propterea benedixit te
 Deus in æternum.
- 4 A virtute bellica, & pugnandi peritia.
 Accingere gladio tuo.
- 5 A prosperitate, & felicitate regnandi.

Inten-

IN PSAL. XLIV. 8

Intende, prospere procede, & regna.

- 6 A virtutibus Rege dignis, & arte, & modo regnandi. Propter veritatem, & mansuetudinem, & iustitiam.
- 7 A potentia propria, qua sola nullius auxilio victor regnabit. Et deducet te mirabiliter dextera tua.
- 8 Ab armis, & modo pugnandi. Sagittæ tuæ acutæ: populi sub te cadent: in corda inimicorum Regis.
- 9 Ab excellentia regalis throni, quo sedes vt Deus Dei filius. Sed tua Deus.
- 10 A regni perpetuitate. In sæculum sæculi.
- 11 A rectitudine gubernationis. Virga directionis virga regni tui.
- 12 Ab vnctione mirifica, qua præ omnibus hominibus vnctus fuit, & oleo non quocunque, sed lætitiæ. Propterea vnxit te Deus.
- 13 A fragrantia, & delicijs vestimentorum. Myrrha, & gutta, & casia. Sed quoniam hæc vestimenta communicantur filiabus Regum; & ipsæ vicissim suo odore, & ornatu sponsam delectant, additur.
- 14 Ex quibus delectauerunt te filiæ Regum in honore tuo. In laudem enim gloriæ gratiæ ipsius hæc omnia recidunt.
- 15 A pulchritudine, & ornatu Sponsæ carissimæ, quam sibi formauit, & adsci-

MEDITATIONES

- uit sociam. Adstitit Regina à dextris tuis in vestitu deaurato, &c.
- 15 Licet per modum exhortationis, propheticè narrat & hanc gloriam Sponsi, quod abstractam Sponsam à patrijs sordibus, ex ignobilitate, ac fœditate talem reddiderit, vt concupisceret decorè eius non quilibet sponsus, sed
- 17 Dominus Deus tuus. Et adorabunt eum.
- 18 A muneribus, & obsequijs eius magnitudini etiam à Tyro, & alienigenis exhibitis. Et filia Tyri in muneribus.
- 19 A pulchritudine rursus Sponsæ, & à gratia impetrandi, quam habet apud Regem. Vultum tuum deprecabuntur omnes diuites plebis.
- 20 Ab interno cultu, & pulchritudine Sponsæ, quod sponsis alijs non est datum. Possunt quippe extrinsecus ornari, intrinsecus non possunt.
- 21 A coniunctione mirabili, & arctissima cum Sponso. Nec enim otiosum est quod additur. Omnis gloria eius filia Regis, vt ostendat, & sponsam esse, & filiam, quia reliquerat Patrem antiquum, & domum eius.
- 22 Ab excellentia Sponsæ, quæ & alias Christo Sponso adducit in templum, vel palatium eius in letitia, & exultatione.

- 23 **A** fœcunditate, & excellentia prolis.
 Nam & plurimi filij sunt, & principes super omnem terram.
- 24 **A** perpetuitate honoris, & famæ, quæ non intercidat, vt in ceteris Regibus. Memores erunt nominis tui in omni generatione, & generationem
- 25 **A**b æternitate laudis. Nam & in hac vita perpetuo sunt, qui Sponsum laudant, & in æterna laus erit tota actio.

Hæ sunt Sponsi dulcissimi laudes, quibus se ipsum laudat, cum è sancto Spiritu Psaltes loquatur. Neque enim hoc potest dici Deo (inquit Augustinus) quod dictum est homini. Non te laudet os tuum. Vt enim se homo laudet, arrogancia est: vt Deus se laudet, misericordia est. Prodest amare, quem laudamus. Bonum amando nos meliores efficimur. Itaque quoniam hoc nobis prodesse nouit, vt amemus eum, laudando se, amabilem se facit. Etenim in eo nobis consulit, quia se amabilem facit. Sed enumeratis tot laudibus, ostensis tot muneribus, ait S. Gregorius, quis audiens non concupiscit? quis intendens non inardescit? Fidelis quippe anima quæque quò dulciora, & ampliora de Redemptore suo audit, eò ardentius inhiat, & manifestiora de eo cognoscere appetit, dicens, Quo abiit Dilectus tuus, ô pulcherrima mulierum? quo declinauit dilectus tuus & quæremus eum tecum?

Deus se laudat, vt nobis proposit. *Prefat. 4. Psal. 144.*

In Cant. c. 5. n. fi.